

СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД ЗА 2024 г.

Средният осигурителен доход е важен показател за социалноосигурителната система, който се използва за изчисляване на процента по чл. 100 от КСО за осъвременяването на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, а като елемент в пенсионната формула, служи за определяне размерите на новоотпуснатите пенсии. Освен това, заедно с броя на осигурените лица и размера на осигурителните вноски формира приходите в държавното обществено осигуряване.

По данни от регистъра на осигурените лица, средният осигурителен доход за месец декември 2024 г. е 1768,47 лв., а средномесечният осигурителен доход за периода от 1.01.2024 г. до 31.12.2024 г. е **1655,50 лв.** Номиналното нарастване на средномесечния осигурителен доход за 2024 г. спрямо 2023 г. е **14,5%**, а реалното нарастване е **11,6%** при средногодишен хармонизиран индекс на потребителските цени/средногодишна инфлация 2,6% за 2024 г.

Отчетеният ръст на осигурителния доход се дължи основно на следните фактори:

- Минимален месечен размер на осигурителния доход по основни икономически дейности и квалификационни групи професии от 1 януари 2024 г. съгласно Приложение №1 към Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2024 г. (чл. 9, т. 1);
- увеличението на минималната работна заплата за страната от 780 лв. на 933 лв. (с 19,6 на сто) от 1 януари 2024 г.;
- увеличението на минималния месечен осигурителен доход на самоосигуряващите се лица от 780 лв. на 933 лв. от 1 януари 2024 г.;
- увеличаване на минималния месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 780 лв. на 933 лв. от 1 януари 2024 г.;
- увеличение на максималния месечен размер на осигурителния доход от 3400 лв. на 3750 лв. (с 10,3 на сто) от 1 януари 2024 г.
- увеличението на възнагражденията на служителите в бюджетния сектор;
- увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал.

Осигурителният доход на осигурените лица, родени след 31.12.1959 г., които са обхванати от допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсални пенсионни фондове, е **1681,47 лв.** Нарастването спрямо 2023 г. е с 14,3% . Лицата, родени преди 1.01.1960 г. имат среден осигурителен доход от **1300,66 лв.**, който е с 13,3% по-висок в сравнение с 2023 г.

Запазва се разликата в осигурителния доход на осигурените мъже и жени. Средният осигурителен доход на мъжете през 2024 г. е 1696,76 лв., а на жените – 1612,23 лв.

Самоосигуряващи се лица

За 2024 г. средният осигурителен доход на самоосигуряващите се лица, без земеделските стопани и тютюнопроизводители, е **998,19 лв.** при 801,92 лв. за 2023 г. Средният осигурителен доход на регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители е **906,04 лв.** при 721,60 лв. за предходната година.

Морските лица, които от началото на 2010 г. са включени като отделна група и се осигуряват за собствена сметка, имат среден осигурителен доход **1 110,42 лв.** или със 22,5% по-висок спрямо 2023 година.

Осигурени от работодател лица

Средномесечният осигурителен доход за 2024 г. на лицата, заети в сектор „Отбрана и сигурност“, е **2438,86 лв.**, което е с 11,4% повече в сравнение с 2023 година. Средномесечният осигурителен доход на държавните служители, следователите, съдиите и прокурорите е **2581,64 лв.** или с 12,5% по-висок спрямо 2023 година.

Осигурени лица, за които осигурителната вноска се разпределя между работодател и осигурено лице

Средният осигурителен доход на работещите при условията на трета категория труд лица е **1680,45 лв.**, като спрямо 2023 г. увеличението е с 14,1%. Осигурителният доход на работещите при условията на първа и втора категория труд е **1946,56 лв.** За тях нарастването спрямо 2023 г. е с 13,1%.

Осигурителният доход на учителите за 2024 г. е **2535,06 лв.** или с 14,6% по-висок от 2023 г. В резултат на провежданата през последните години политика по доходите за педагогическите специалисти, средномесечният осигурителен доход на учителите за 2024 г. е с 53,1% по-висок от средномесечния осигурителен доход за страната.

СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ОСИГУРИТЕЛНИЯ ИМ ДОХОД					
държавно обществено осигуряване					
За периода януари - декември 2024 г.					
Осигурени лица - общо	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - общо	Осигурени лица - родени преди 1.01.1960 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени преди 1.01.1960 г.	Осигурени лица - родени след 31.12.1959 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени след 31.12.1959 г.
брой	/лв./	брой	/лв./	брой	/лв./
2 903 645	1 655.50	198 005	1 300.66	2 705 641	1 681.47
69 553	971.38	1 864	955.93	67 689	971.80
167 858	994.60	2 003	1 010.99	165 856	994.40
41 247	506.27	2 495	461.47	38 752	509.15
658	413.25	370	412.54	288	414.16
49	955.58	3	780.27	46	966.32
2 370 280	1 680.45	184 523	1 302.46	2 185 757	1 712.36
120 123	1 946.56	5 015	1 578.66	115 108	1 962.59
68 684	2 438.86	140	2 995.55	68 544	2 437.73
64 178	2 581.64	1 470	2 472.97	62 708	2 584.19
151	919.22	6	696.08	145	928.08
868	1 110.42	118	985.45	750	1 130.13

Забележки:

1. Лицата, които се осигуряват на повече от едно основание, са преброени повече от един път.
2. В броя на самоосигуряващите се лица са включени и регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители.

13 Февруари 2025 г.

Дирекция “Анализ, планиране и прогнозиране”